

2023 – ANUL IULIU MANIU !

Cetatea Cavalerilor

NR. 7(35) IULIE 2023

Nr. 7 (35)/ IULIE 2023

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin MOSINCAT
Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Clio
Editura Tipo MC, Oradea-2020

Cartea Mea e și a Ta! ISSN 2734-6889 - ISSN-L 2734 - 6889

SCURTĂ ISTORIE A ROMÂNILOR PE ÎNȚELESUL TUTUROR¹

Col. (r) Dr. Mircea Dogaru

MOTTO:

*„Istoria Romanității orientale este, de fapt, un proces de contracție și deznaționalizare la capătul căreia își va pierde toate pozițiile, în afară de chintesența ei din spațiul carpato-dunărean.
(Menținerea unor "atoli" de azi ai României orientale în afara spațiului carpato-dunărean nu scade valoarea generală a acestei afirmații)
O dată fixată asupra acestei poziții, Romanitatea orientală – care, de acum înainte se va identifica cu poporul român – s-a apărut în împrejurări externe permanent defavorabile și, împotriva tuturor primejdiilor, a reușit să se păstreze, dove-dindu-se o cetate inexpugnabilă.”
(Adolf Armbruster)*

Numele

În plan politico-militar, pentru latinofoni, identificați în Răsăritul Europei cu românii, esențială a fost răscoala legiunilor de la Dunăre, în care constituiau majoritatea, din anul 602. Ea a prilejuit revărsarea barbarilor, în Peninsula și degajarea trunchiului "roman" de la nord de fluviu, astfel ferit de "contaminare" și scurtcircuitarea, pentru aproape de trei secole, a legăturilor politice ale acestuia cu Bizanțul, facilitând cristalizarea etnică a României Orientale ca Românie.

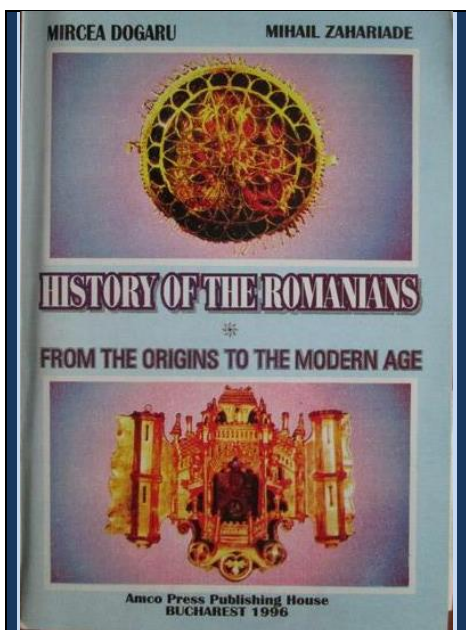
Termenul de *romanus* a căpătat definitiv o conotație etnică, definind poporul sintetizat, în vechiul spațiu etnogenetic tracic, creștin și purtător direct al moștenirii culturale "romane", poporul român. Un continent "român" ca tradiții, latinofon, creștin, înconjurat de o mare slavo-asiatică și fără legături politico-militare direct cu Bizanțul grecizat, care, doar politic mai putea fi numit continuator al Vechiului Imperiu.

Procesul a fost favorizat, după "mareea slavă" și de apariția bulgarilor turcici (679) care au acționat ca un ferment pentru societatea slavă sud-dunăreană, constituind statul-barieră în calea Bizanțului și de faptul că și bulgarii și slavii se creștinizează târziu, decisive fiind pasul țarului Boris Mihail (865) și opera lui Chiril (Constantin) și Metodiu, în aceeași perioadă.

Trăind separate timp de un sfert de mileniu, pentru că nu se puteau căsători cu păgânii, chiar sub ocupația celor 27 de triburi slave revărsate în Peninsula Balcanică (14 în actuala Bulgaria, 9 în spațiul sârbo-croat, 4 în Slovenia) și a bulgarilor, "romanii" – *protoromânii sau românii vechi* – își continuă evoluția până în veacul IX care consacră arheologic cultura românească Dridu și pe ei înșiși ca un popor nou, modern, latin și creștin, Oguzname îl numea "ulaqi", saga lui Starköd, a lui Egil și Asmundar, apoi înscricția de la Sjonheim, "Blakumen", varego-rușii, "volohi" maghiarii – "romani", "blaci" apoi "olahi", slavii sudici și vestici – "vlahi, valahi", grecii – blaki, occidentalii "blasi" sau "blazi", "volos", etc. Ca variante ale lui walc-wolk, termenul desemnând initial, pentru germanici "ausonul", vorbitorul de limbă "romană", "romanul" apoi "românul", nefiind, după Benjamin de Tudela (1150) nici o diferență între vlahii de la Nord și cei de la Sud de Dunăre.

¹ Col.r. Dr. Mircea Dogarau, articol apărut în Ziarul românilor din Andalucia, 25 noiembrie 2021

În veacul VIII, o notiță de la mănăstirea Kastamonitu îi numește "Vlahorinhinii" pe cei care, aliați cu slavo-bulgarii atacau teritoriile greco-bizantine. La 818, Analele regilor franci îi numesc "timociani" și "guduscani" pe românii care, desprinși din alianța cu bulgarii se pun, conduși de regele Borna, la Dunărea de Mijloc, sub tutela statului caroligian. Între 813-894, Simon Magister și Leo Gramaticus îi numesc "macedoneni de neam" pe cei luați prizonieri și fixați la nord de Dunărea Maritimă de Krum, după căderea Adrianopolului (813), tocmai pentru că erau băștinași în Macedonia și altceva decât grecii. Subzistând printre frații lor nordici, urmașii lor vor lupta, sprijiniți de flota imperială, împotriva maghiarilor în 894. O bună perioadă de timp, bizantinii care, aparținând culturii grecești își ziceau ei înșiși "romei", au continuat să îi numească "romani" și i-au acuzat că, proaspăt ieșiți de sub tutela avară, cu ajutorul lui Samo pe care l-au ajutat să întemeieze un stat în Pannonia (623-624), au încercat să reediteze aventura lui Vitalian, și să întemeieze un stat "roman" în Hemimontes (Haemus) Rhodopa, Hellas (Grecia, evident de Nord) și Epir (Miracula Sancti Demetri) cu capitala la Salonic (Săruna). **"Aceștia se mai numesc și romani, pentru că au venit din Roma și poartă acest nume până în ziua de azi"**, nota Constantin Porphyrogenetul.

Numele generic pe care l-au utilizat însă străinii a fost acela de "vlah" cu derivatele sale desemnând "romanul" apoi "românul", iar țara locuită de "vlahi" au numit-o "Balac" (Moise din Choren) "Blokummanaland" (varegii), "Valachen Land" (Cântecul Nibelungilor), Vlachia, Magna Vlachia (Mapamondul Borgian) etc. sau chiar "Rumânia" ("Rumunje", după Rudolf din Ems la 1250). Adică "Țara românilor".

Este motivul pentru care toate alcătuirile statale românești nord și sud-dunărene s-au numit în Evul Mediu "Vlahii" sau "Țări ale românilor" și pentru care nici o frântură de neam românesc nu are dreptul să-și aroge doar pentru sine numele de "vlah". Ca și cel de "român" de altfel, care, după Nicolae Iorga apare pentru prima data la Constantin Porphyrogenetul, sub forma "românoi". Pentru că "vlahi" în accepțiunea străinilor sau "români" în limba literară suntem toți chiar dacă, în grai local, dialectal, ne-a numit "rumâni" (daco-românii, adică nordicii, inclusiv timocenii, românii din Balcanii Mici fârșereții și cei din Voievodina), "a(r)umânii" (românii sau vlahii sudici), "rămâni" megleniții ori "rumeri" (românii vestici).

Local am purtat denumiri legate de ape (pruteni-brodnici, olteni, megleniți, timoceni), munți (făgărășeni), depresiuni (oșeni, brașoveni), regiuni (macedoneni, epiroți, etc.) de starea de dependență fără de popoarele turcice, "albi" (liberi sau mărginași, moldovenii și cei din Țara lui Asan), "negri" ("mauro-vlahii" sau "morlacierii" din vestul Peninsulei sau "karaulaghii" din Moldova subcarpatică), după credință (gogi), după vecini (ungro-vlahi, rosso-vlahi, arvanito-vlahi) sau porecle date de adversari, exemplu: cuțo-vlahi ("câini de vlahi" sau "vlahi șchiopi"), "machidoni", "țînțari", "cirebiri", etc., dar numele pe care ni l-am dat noi înșine a fost întotdeauna cel derivat din "romanus" – roman, român – ROMAN, teritoriului locuit de noi spunându-i "țara a românilor" sau "Românie" (Rumânie).

Și doar în limba noastră, derivată din terra-ae, țara nu înseamnă planetă și solul pe care călcăm, ci stat, un teritoriu locuit de români, totalitatea obștilor înarmate, pentru planetă și sol, noi dispunând, spre deosebire de celelalte popoare neolatine, de cuvântul pământ, derivate din pavementum, în amintirea pavajului străzilor și caselor din orașele noastre distruse de barbari, în această etapă a secolelor VII-VIII,

O etapă în care am contribuit la sedentizarea barbarilor slavo-asiatici, la creștinarea lor cu mari sacrificii, potrivit descrierii lui Leon cel Înțelept (886-912) și arhiepiscopului Theophylact al Ohridei (1090-1108), la etnogeneza noilor popoare vecine, prin sânge, cultură și teritoriu, de unde toponimele românești "Corbi", "Goles", "Pârlitor", "Durmitor", "Vlasulia", în regiuni unde românii aproape că nu mai există astăzi, dar în care, în calitate de băștinași, au fost secole de-a rândul majoritari: Muntenegru, Kosovo, sudul Serbiei, Macedonia, Bosnia, nordul Albaniei. Și, nu întâmplător tocmai aceasta a fost una din cauzele masacrelor românești începute în veacul XVIII, tocmai în aceste regiuni – faptul că românii erau băștinași, având drepturi ancestrale asupra pământului.